

2006-12-01

MarknadsKontakt

Innehåll:

ElmarknadsKontakt blir MarknadsKontakt	1
Avtal och regelverk	1
Rapport om effektbalansen inför kommande vinter	1
Årets upphandling av effektreserven klar	1
Tillsynsansvar för elmätutrustning överlämnat till SWEDAC	1
Ekfors Kraft AB:s elanläggningar saknar ny förvaltare	2
Balans- och slutavräkning	2
Beslut om att skjuta upp införandet av Edifact-formatet UTILTS	2
Status för nordisk harmonisering av balansavräkningen	2
Två nya faktablad framtagna	2
Bergen Energi AB överläter sitt balansansvar till Dala Kraft	2
Struktur för kommande helger i senast 15 december	2
Mer statistik på webbplatsen	2
Elcertifikat	3
Sänkta avgifter för elcertifikat	3
Stöd för elmarknaden	3
Nya rutiner framtagna i Elmarknadshandboken	3
Naturgasverksamheten	3
Regler för anvisad naturgasleverantör	3
Nytt balansansvarsavtal för naturgas	3
Rya Kraftvärmeverk - Skandinavians största naturgaskombi-anläggning	3
Europeiskt arbete inom naturgasområdet	3
Övrigt	4
Svenska Kraftnät söker miljöpristagare	4
"Stort nätsammanbrott i södra och mellersta Sverige" - tema för övning	4

Avtal och regelverk

Rapport om effektbalansen inför kommande vinter

Svenska Kraftnäts rapport om effektbalansen på den svenska elmarknaden inför kommande vinter sändes till regeringen i augusti. För den kommande vintern 2006/2007 beräknas marginalerna mellan produktion och förbrukning att som bäst ligga på 5 030 MW och som sämst på 1 455 MW (s.k. tioårsvinter). Förbrukningstoppen uppskattas hamna mellan 27 200 och 28 900 MW, den lägre siffran vid normal vinter och den högre vid en kall vinter. Tillförsel i form av produktion och import bedöms ligga som bäst på 31 680 MW och som sämst på 29 805 MW.

Rapporten finns att hämta i sin helhet på www.svk.se under valet Press och information.

Årets upphandling av effektreserven klar

Årets upphandling av effektreserv för vinterperioden 2006/2007 är klar. Den innefattar två typer av anläggningar – elproduktionsanläggningar som kan öka sin elproduktion vid effektbrist och industriföretag m.m. som kan minska sitt uttag av el vid effektbrist. Sedan förra vintern finns även ett antal anläggningar vars avtal gäller också denna vinter.

Kostnaderna för att de utvalda anläggningarna ska kunna utnyttjas för effektreserven för kommande vinter är 130,6 miljoner kronor. Det är en sänkning av Svenska Kraftnäts kostnader med 16 % mot föregående vinterperiod och innebär att den särskilda tilläggsavgiften för att finansiera effektreserven kan sänkas från 10 kr/MWh till 9 kr/MWh. Denna avgift betalas av de balansansvariga företagen.

Läs mer på www.svk.se under valet Kundstöd/Effektreserv för att se vilka anläggningar som ingår i vinterns effektreserv.

Tillsynsansvar för elmätutrustning överlämnat till SWEDAC

Enligt Energimarknadsinspektionens webbplats tar SWEDAC från den 30 oktober över tillsynsansvaret över elmätutrustning från Energimarknadsinspektionen. Ansvaret för att utfärda

ElmarknadsKontakt blir MarknadsKontakt

Som vi aviserade om i föregående ElmarknadsKontakt har vi nu bytt namn på vårt nyhetsblad till MarknadsKontakt. Skälet är att naturgasfrågorna kommer alltmer i fokus.

Spindelnätet i profilbilden ovan är en symbol för samtliga Svenska Kraftnäts verksamhetsområden. Vi fungerar ju lite som "spindeln i nätet" både på el- och naturgasmarknaden.

Svenska Kraftnät, Box 526, 162 15 Vällingby, tel 08-739 7800, fax 08-37 84 05, webbplats: www.svk.se

Redaktör: Irene Klee, tel 08-739 7713, ansvarig utgivare: Roger Kearsley, tel 08-739 7815

Du hittar våra informationsblad på www.svk.se.

Frågor om förändringar i strukturen, Ediel-avtal och underhåll av Ediel-brevlådor: struktur@svk.se, tel 08-739 7948, fax 08-37 77 26

Frågor om Ediel: ediel@svk.se

Frågor om avräkning: avrakning@svk.se, tel 08-739 7974, fax 08-37 87 99

Frågor om elcertifikat: elcertifikat@svk.se, tel 08-739 7932, 739 7763 eller 739 7753, fax 08-37 77 26

nya föreskrifter på området har överförts på SWEDAC. De tekniska kraven ingick tidigare i STEMFS 2001:3 (populärt kallat mätföreskrifterna).

Ekfors Kraft AB:s elanläggningar saknar ny förvaltare

Energimarknadsinspektionen begär att tvångsförvaltningen av Ekfors Kraft AB:s elanläggningar i Tornedalen upphör. I ett yttrande till Länsrätten i Södermanlands län begär Energi-marknadsinspektionen att domstolen beslutar om att förvaltningen av Ekfors Kraft AB:s elanläggning upphör. Nuvarande förvaltare (Ackordcentralen i Norrland AB) vill bli löst från uppdraget. Förslag till ny förvaltare saknas och därmed också förutsättningarna för fortsatt tvångsförvaltning. Läs mer på www.elmarknadsinspektionen.se

Balans- och slutavräkning

Beslut om att skjuta upp införandet av Edifact-formatet UTILTS

Svenska Kraftnät beslutade den 29 september 2006 att skjuta upp införandet av det nya Edifact-formatet UTILTS för att rapportera mätvärden på den svenska elmarknaden. Beslutet sköts upp på initiativ av Svensk Energi. Skälet till att beslutet har skjutits upp är att man vill avvakta tills innehållet i de nya mätföreskrifterna är klart.

UTILTS-formatet används internationellt och är en anpassning till framtida harmonisering av bl.a. den nordiska elmarknaden. Svenska Kraftnät och Svensk Energi tillsätter nu ett gemensamt projekt med uppgift att föreslå en ny tidtabell för att införa UTILTS. Just nu skrivs ett mandat för den arbetsgrupp som ska ta fram den nya tidsplanen.

Status för nordisk harmonisering av balansavräkningen

Det förslag som har tagits fram inom Nordel på hur en nordisk harmonisering av balansavräkningen kan se ut har under september remissbehandlats i Danmark, Finland, Sverige och Norge. Remissbehandlingen är dock ännu inte helt klar i Norge då de största förändringarna kommer att behöva genomföras där. När alla remissvar kommit in, kommer Nordels styrelse att behandla frågan i februari 2007. Kort kan sägas att förslaget består av tre delar:

- Samma principer att fördela kostnaderna mellan stamnätet och systemansvaret
- Samma prissättning av obalanser (enpris på förbrukning och tvåpris på produktion)
- Samma principer att fördela kostnaderna för balanshållningen på de balansansvariga.

Den tidsplan man arbetade efter från början innebar att de nya harmoniserade reglerna skulle praktiseras från den 1 januari 2008. En förskjutning av tidsplanen med ett år är mera trolig, dvs. 1 januari 2009.

För de svenska aktörernas del skulle det då innebära att ändringen börjar gälla först i balansansvarsavtalet för 2009 (dvs. 1 november 2008).

Två nya faktablad framtagna

Två faktablad har tagits fram under september:

- Balansansvar – rapportering per reglerobjekt
- Effektreserv – avrop och avräkning

Under vintern kommer vi också att göra ytterligare ett faktablad som tar upp hanteringen när ett balansansvarigt företag säger upp sitt avtal med elleverantören.

Faktabladen finns att hämta på www.svk.se under valet Kundstöd.

Bergen Energi AB överlåter sitt balansansvar till Dala Kraft den 1 januari 2007

Bergen Energi AB, Ediel-ID 48500 och SvK-ID BNE, överlåter sitt balansansvar till Dala Kraft AB med Ediel-ID 13400 och SvK-ID DLK från och med den 1 januari 2007. Ingen struktur-anmälan behöver sändas till Svenska Kraftnät utan vi kommer automatiskt att föra över balansansvaret till Dala Kraft för samtliga berörda nät-områden. Vi sänder också som vanligt en strukturrapport som bekräftelse på inlagda förändringar.

Struktur för kommande helger in senast 15 december

December månad, och därmed jul- och nyårshelgerna, står snart för dörren. Därför uppmanar vi alla nätägare att sända in strukturförändringar till Svenska Kraftnät i god tid. Senaste dag för att sända in strukturförändringar för perioden 2007-01-01 är fredagen den 15 december.

Glöm inte att titta på www.svk.se under valet Kundstöd/Systemansvar/Aktuell strukturinformation, för att få information om löpande aktuella förändringar i nätområdesstrukturen inför avräkningen av el.

Mer statistik på webbplatsen

Vi arbetar på att göra elstatistiken för Sverige på vår webbplats mer lättillgängligt och intressant. Det innebär att vi bland annat kommer att sammanställa diagram av de Excel-filer som finns att hämta idag. Statistiken finner du på www.svk.se under valet Kundstöd.

Elcertifikat

Sänkta avgifter för elcertifikat

Från och med den 1 oktober 2006 sänktes kontoavgiften för elcertifikat från 0,30 kr per elcertifikat till 0,13 kr per elcertifikat. Överföringsavgiften av elcertifikat slopades samtidigt.

Stöd för elmarknaden

Nya rutiner

framtagna i Elmarknadshandboken

Nya rutiner med meddelandehantering i PRODAT för från- och tillkoppling av en anläggning samt för att häva ett elavtal har tagits fram av Verksamhetsrutiningruppen (VRG) för Elmarknadshandboken. Båda rutinerna gäller inte förrän 3 april 2007, men rutinen om från- och tillkoppling beskrivs i decemberutgåvan av handboken. Rutinen för att häva ett elavtal är ännu inte helt färdig och publiceras då på www.elmarknadshandboken.se. Den läggs därefter in i marsutgåvan av handboken.

Naturgasverksamheten

Regler för anvisad naturgasleverantör

Från och med den 1 juli 2005 kan samtliga näringsidkare som är anslutna till det svenska naturgassystemet välja naturgasleverantör. Det sista steget i avregleringen av den svenska naturgasmarknaden genomförs den 1 juli 2007 då även konsumenterna kan välja naturgasleverantör. I samband med marknadsöppningen aktualiseras frågan om anvisad naturgasleverantör för de naturgasanvändare som saknar leverantör – efter samma princip som på elmarknaden.

Förslag till regler och författning för anvisad naturgasleverantör lämnades i somras av Svenska Kraftnät till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Förslaget finns att hämta på www.svk.se under valet Press och information/Rapporter.

Nytt balansansvarsavtal för naturgas

Ett nytt balansansvarsavtal för naturgas trädde i kraft den 1 oktober 2006. Det nya avtalet gäller fram till den 30 september 2007. Begränsade förändringar har gjorts i avtalet jämfört med föregående år. Följande förändringar kan dock nämnas:

- Referenspriset har ändrats från den belgiska marknadsplatsen Zeebrugge till den holländska TTF med anledning av de höga priser som rådde på marknadsplatsen i Zeebrugge under vintern 2005/2006.
- Slutavräkningen har korrigerats så att den balansansvarige inte ska drabbas av balansgång på grund av fel i mätvärden.
- Beräkningen av det preliminära värmeverdets har förbättrats för att minska mängden korrektionsgas.
- Avgiften för förbrukningsenergi har sänkts från 1,3 kr/MWh(ö) till 1,1 kr/MWh(ö).

Balansansvarsavtalet som tecknas mellan Svenska Kraftnät och balansansvariga företag finns att hämta på www.svk.se under valet Kundstöd/Naturgas/Författningar och avtal.

Rya Kraftvärmeverk - Skandinavien största naturgaskombianläggning

Göteborgs Energi började bygget av Rya Kraftvärmeverk i Ryhamnen i maj 2004. Verket finjusteras nu och planerna är att det tas i drift i december.

I ett kraftvärmeverk tar man, till skillnad från ett kondenskraftverk, vara på den värme som utvecklas när man producerar el. Kraftvärmeverket eldas med naturgas och utnyttjar mesta möjliga energi i bränslet. Bränsleeffekten är på 600 MW och totalverkningsgraden ca 92 %. Värmen från kraftvärmeverket används i fjärrvärmenätet och elen erbjuds till försäljning på elbörsen Nord Pool.

Ryaverket utifrån. De generösa glasytorna ger insyn till maskinbollen.

Europeiskt arbete inom naturgasområdet

Inom EU har nyligen ett arbete inletts för att förbättra naturgasmarknadens funktion regionalt (GRI – Gas Regional Initiative). Arbetet drivs av reglermyndigheterna och naturgasmarknadens aktörer är inbjudna att delta. Sverige tillhör den nordvästeuropeiska regionen och arbetet kommer att omfatta frågor som syftar till att underlätta handeln med naturgas över nationsgränserna.

Även rör kan vara vackra (rör för vattenånga i Ryaverket).

Övrigt

Svenska Kraftnät söker miljöpristagare

Svenska Kraftnät har inrättat ett miljöpris som ska uppmuntra till miljöförbättringar inom områdena utveckling, planering, byggande, underhåll och drift av högspänningsnät och stora elsystem. Priset uppgår till högst 100 000 kr och delas för första gången ut i mars 2007 på Svenska Kraftnäts Kund- och intressentdag.

Insatserna kan exempelvis gälla:

- Mindre användning eller utsläpp av miljöskadliga ämnen
- Reducerad energianvändning eller minskade överföringsförluster av el
- Mindre ingrepp i naturen eller visuell påverkan av anläggningar
- Lägre exponering för elektriska och magnetiska fält
- Främjande av artrikedom och biologisk mångfald i ledningsgator.

Har du förslag på någon miljöpristagare? Läs mer på www.svk.se under valet Miljö/Miljöpris.

”Stort nätsammanbrott i södra och mellersta Sverige” - tema för övning

Under två dagar i oktober övade kontrollrumspersonal från Svenska Kraftnät och Vattenfall Eldistribution AB i Sollentuna ett nytt koncept som innebär att information utbyts direkt mellan de olika företagens driftövervakningssystem. Två störningsspel genomfördes, där syftet var att uppnå normal driftsituation efter ett sammanbrott i nätet. Övningarna genomfördes i Svenska Kraftnäts simulatormiljö i Räcksta, som består av kraftsystemsimulatorn ARISTO, som är kopplad till en kopia av systemet för driftövervakning HANSA.

Samövningen och det nya konceptet – som kan användas även i andra driftsituationer än återuppbyggnad – fick ett mycket positivt betyg från deltagande operatörer och från observatörerna.

Noggrann planering under ett år

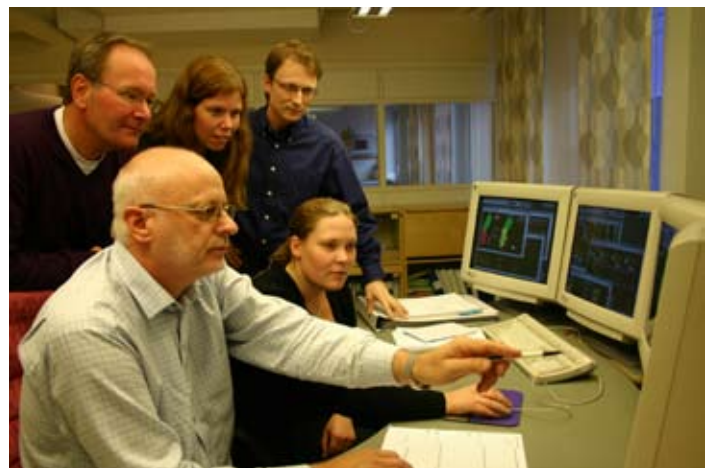
Svenska Kraftnäts enhet för driftutbildning och -utveckling har tillsammans med representanter från Vattenfall Eldistributions driftenhet i Sollentuna under ett års tid planerat övningen. Ämnet har varit hur kontrollrum i branschen kan samverka effektivt och koordinerat vid en omfattande återuppbyggnad av driften.

Svenska Kraftnäts driftutbildningar internationellt uppmärksammade

Svenska Kraftnäts driftutbildning genomförs främst för den egna driftpersonalen. Under senare tid har ett flertal simulatorstödda samverkansövningar genomförts som:

- kraftsystemförståelse för systemansvariga inom Nordel
- samövning och störningsspel med Statnett
- kraftsystemförståelse och störningsspel med bl.a. KSU kärnkraftsäkerhetsutbildningar och Fortums driftcentral i Karlstad.

Svenska Kraftnäts simulatorstödda övningsverksamhet har även uppmärksammats internationellt. Bland annat har utbildningsverksamheten presenterats för intresserade från bl.a. Polen, Tyskland och länder i Asien.

Lärare och intresserade kursdeltagare.